

NØVN

Daniel Jacob Jensen

Daniel varð føddur í Skálavík í Sandoynni tann 14. juni 1930. Faðirin var sjómaður. Daniel gekk í Deyvaskúlan við Kastelvej í Keypmannahavn 1937-40 og í Deyvaskúlan í Fredericia 1940 -47. Tey vóru níggju systkin, og tvey eru enn á lívi, ein systir, ið býr í Norra, og ein beiggi, ið býr í Føroyum.

Daniel Jacob lærði til skræddara hjá Svejier Titan í Keypmannahavn, flutti til Íslands í 1956, og síðan tá búði hann ógiftur og barnleysur í Reykjavík. Hann arbeiðdi sum sveitsari í tveimum ymiskum smiðjum, men fór síðan til sjós eitt heilt áratíggju við sildabáti og nótabátum, seinni eisini við trolara og at enda enntá við tí tiltikna fiskifarinum Engey.

Daniel Jacob var nevndarlimur í íslenska deyvafelagnum, ið varð stovnað í 1960, og formaður felagsins 1965-71. Hann var í yrkisstjórn felagsins í nógv ár og var kosin ársins maður í 1981.

Tað er mær bæði kært og alneyðugt at skriva nøkur orð um henda vinmannin, Daniel Jacob Jensen, sum beyð okkum farvæl á sín ljóðliga hátt í Fossvogskirkju týsdagin 29. januar, har fleiri av okkum deyvdu ella tung-hoyrdu vóru til staðar. Urnan verður seinni jarðað heima í Føroyum.

Maðurin gjørdi lítlan háva av sær í livanda lívi, og enn minni varð leikað í, tá ið hann at enda legði árarnar inn. Tað var enntá soleiðis vorðið, at eingin her í stór-býnum bar eyga við almennu fráboðanina um andlát, tí talan var um ein stillfóran gerandispersón, sum ikki legði í at leika í um geilar og tún, men sum veruliga

gjørdi mun har hann var, og sum haraftrat var ein týðningarmikil persónur, ið gjørdi góðan mun allastaðni, har hann var.

Tað var av tilvild, at vit báðir komu at kennast fyri nógvum árum síðan, tá ið hann av fyrstan tíð flutti inn í høgúsinu við Austurbrún. Eg sat og arbeiðdi og var langt burtur í egnum tonkum, tá ið húsavørðurin kom á gátt við einum rættiliga risutum fremmandamanni, einum deyvum føroyingi, sum húsavørðurin tók til, og bráðneyðugt var at fáa at vita, hvat maðurin segði. Tað vísti seg, at Daniel helt onkran hava sníkt seg inn gjøgnum takvindeygað og inn í íbúðina, og hóast einki var stjolið, var hann so mikið ørkymlaður, at tað tók sína tíð at sissa hann. Vit finguborið so í bandi, at vindeygað varð styrkt, at slíkt ikki skuldi hent aftur, og síðan var friður øll tey tjúgu árinu hann búleikaðist í teimum báðum lítlu kømurunum í erva.

Soleiðis komu vit at kennast og gott vinalag spurdist burturúr. Daniel dugdi serliga væl at málbera seg við teimum gomlu teknunum, bæði á danskum og íslenskum, og hann hevði frá nógvum at siga bæði úr egnum lívi og úr gerandisdegnum yvirhøvur. Hann var eitt ár eldri enn eg, og vit skemtaðust mangan við tí, at hann kendi týskar hermenn frá seinna veraldarbardaga, meðan eg seldi óvininum, bretanum, bløðini í býlinginum hjá teimum við Reyðárstíggjin og Reyðárheyggjin. Hvørgin hevði havt nakrar trupulleikar av hesum, tí uttan fyri vígvøllin eru hermenn, jú, vanliga heilt vanlig menniskju.

Lagnan hevði á ein hátt spælt okkum báðum eitt puss. Hann varð føddur við stórum hoyribreki, og sjálvur gjørdist eg deyvur seint á barnaárunum, sum verða roknað at røkka til ellivu ára aldur. Eg var níggju ára gamal, tá ið eg varð fyri hesum hvøkkinum, og ikki ber til at siga annað, enn at tað er torført og mangan fløkjaslig at liva í eini ljóðleysari verð, og tað tekur ið hvussu so er sína tíð at laga seg eftir slíkum.

Eg veit ikki reiðiliga, hví Daniel kom til Íslands í 1956, um arbeiðsloysi í heimlandinum var atvoldin, ella um hann hevði hug at fóta sær í nýggjum umhvørvi ella at bjóða sær sjálvum av. Faðirin doyði í 1942 og móðirin sat eftir sum einkja við stórum húsi. Daniel flutti aldri heim aftur á klettarnar, men var onkuntíð og vitjaði. Hann búði sostatt í Íslandi

í næstan seks áratíggju. Kortini var hann serstakliga føroyskur, sera stoltur av móðurlandinum og sá seg sjálvan sum gest, hóast honum dámdi væl í Íslandi. Til ber at orða tað so, at hann var føroyingur í húð og íslendingur í hár, ella kanska øvut!

Hóast Daniel ikki var eiðasørur, tá ið tað kom til tað mjúka kynið, búði hann einsamallur undir lonini, og mær vitandi vardu tey sambond, hann hevði í slíkum høpi, einans stutt. Hann var snøgt sagt bæði ein einari og fólksligur alt í senn, og hann nýtti meginpartin av sínum lívi til at arbeiða fyri rættindunum hjá teimum deyvum og at ferðast sum ferðaleiðari hjá teimum, tí heimsborgari – tað var hann – fram um tey, ið hann vanliga kom saman við

Fyri Daniel var tað sera týðningarmikið at hjúkla

um deyvafelagið og vælferðina hjá teimum deyvum, og hann tók fegin við øllum teimum frambrotum, ið vóru á hesum øki, eitt nú tí stóru kollveltingini, teksttelefonini, ið kom í 1984. Sjálvur var hann skjóttur at laga seg eftir teirri nýggju tøkni og at gagnnýta hana, eitt nú var hann kringur á netinum og hugdi nógv eftir tekstaðum norrønum sjónvarpi og ferðaðist á tann hátt í huganum kring allan heim. Nakrar fáar dagar áðrenn hann doyði, kundi eg greiða honum frá nýggjum frambroti, sum einans kann elalítlum fyrakantaðum tóli, sum verður fest aftan fyri oyrað og flytur haðani ravboð til hoyrinervina. Hetta kom fram í tí norska sjónvarpinum, haldi eg, og víst varð, tá ið ein norsk genta soleiðis fekk samband við umheimin – hon brast í grát, sum seinni varð til undran og eitt bros. Ein onnur genta, sum hevði fingið eitt sovorðið tól, varð frammanundan spurð, hvussu vignast hevði við tólinum, og hon segði seg nú hoyra bæði fuglarnar uttan fyri vindeygað og regnið á rútinum, og haraftrat nýttist henni ikki at gåa so væl eftir veðrinum longur, tí oyruni høvdu tikið yvir, har sjónin fyrr varð nýtt. Hetta var galdandi bæði í hesum føri og eisini undir øðrum viðurskiftum, har dunið er nakað væl størri.

Eg minnst so væl, tá ið Daniel fyrr í tíðini kom heim av skipi við fanginum fullum av vátum veitslukosti, gav húsavørðinum ein heilan kassa, og mær ein annan, og ringdi alt fyri eitt til vinirnar við teksttelefonini og boðaði frá, at nú var hann afturkomin. Aldri royndi hann tó at hava ágóða av toll-lógini og noktaði blankt øllum slíkum tilboðum, nei, einans hann og vinirnir skuldu sleppa at njóta ta forbodnu fruktina. Ei undur í at hann var ein vinsælur maður, ikki av hesum ávum men vegna sítt beinasemi og alt tað samfelagsarbeiði, ið hann fekk greitt úr hondum.

Tað hendi seg, at húsið fylltist av fólki, hansara hús, har hann ráddi fyri borgum, hóast har hvørki var høgt til lofts ella vítt til veggja, og ikki var talan um ómentaðar lótir men gleði og gaman. Eg var mangan við, og eg hávirði ta deyvum mentanina, hóast arbeiðsøkið hjá mær kom at vera tættari at teimum hoyrandi.

Alt hetta vísir, at Daniel Jensen var ein vala maður fyri deyv og tunghoyrd í Íslandi, ein drúgvur viðleikari, ið vit finga frá frændum okkara í Føroyum, eitt menniskja, ið altíð var til reiðar, tá ið á stóð. Hann var frá fyrstan tíð av ein av mínum bestu vinum, ein kærkomin gestur, ið mangan kom og fekk ein bita saman við okkum, familjuni.

Tiverri mátti Daniel flyta frá tí kára heiminum, íbúðini við Austurbrún, tí telefonverkið flutti inn við sínum fjarskifti, og eftir tað sóust vit ikki so ofta. Maðurin var jú alt annað enn áleypandi og neyðugt var at bjóða honum formliga, hóast hann sjálvandi onkuntíð stókk inn á gólvið í sambandi við bæði eitt og annað.

– Á skrivarabórðinum í arbeiðskamarinum hevur leingi ligið ein bók, ið ber av øllum øðrum, ið skrivað er í Danmark. Hetta er Fall kongsins, eftir Nobelskaldið Johannes V Jensen (1944), ein søgulig skaldsøga um harðar lagnur hjá fólki í Keypmannahavn og í Stokkhólmi í fyrru helvt av sekstandu öld. Í hesum viðfangi er vert at nevna, at Daniel hevði ringknøngv tey seinastu árinu, var illa gongdur, og at enda heilt koyristólsbundin inni á Ellisheiminum Hrafnistu, møddur á at líta, ørkymlaður og vilstur í verðini. Onkuntíð var hann í iva um, hvar hann var staddur, vildi sleppa heim við brestin, og allarhelst heim til ovastu hæddina av høgúsunum við Austurbrún! Hetta hevur teir seinastu dagarnar fingið eitt ørindi hjá fiólleikaranum Jakob at renna fram fyri meg, eitt ørindi har hann av egnum ávum seint í bókini bjóðar lívinum farvæl – eitt ørindi, ið hóskar væl til Daniel:

"Góða nátt tykkum Guð nú man geva,/ eg fongdur eri av møði og trega./ Ei eggjan mær longur fær vikað, ei hótt – til hvíldar eg gangi á hesari nátt." Og ikki minni hetta ørindið:

"Eg gjørt havi upp við hvørt einasta eitt,/og øllum eg nú havi skuldina greitt." Brotið er onkursvegna í samljóð við jararferðina hjá Daniel og ferðina í urnuni til ta vígdu moldina í heimlandinum Føroyum, har hann og jørðin verða eitt.

Hann hevur uppiborið eina hjartans tókk.

Bragi Ásgeirsson

Føðingar

Grækarismessudag 12. mars finga Marita Jøkladal og Ásbjørn Viderø Jøkladal í Keypmannahavn ein son. Hann var 52 cm langur og vigaði 3.380 gr.

16. mars finga Dania Berthelsen & Svein Thomsen, Strondum, eina dóttur. Hon var 52 cm long og vigaði 3410 gr.

18. mars finga Annfrið Høgnesen og John Niclassen, Sør-vágur, tvíburðar, gentu og drong. Gentan vigaði 3240 gr og var 52 cm long. Drongurin vigaði 3050 gr og var 51 cm langur.